

Olimpiada de Istorie
Faza națională (Oradea): Aprilie 2015
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Congresul Continental întrunit în 10 mai 1775 a format o armată continentală și i-a încredințat comanda lui George Washington. (...) De acum înainte, independența a fost câștigată, în fapt, chiar înainte de a fi revendicată. Mișcarea de idei și exprimarea lor într-un text au ajuns din urmă realitatea cu un an mai târziu, odată cu Declarația de Independență (4 iulie 1776). Acest text (...), a fundamentat juridic insurecția și a enunțat un sistem de valori la care s-au referit toți oamenii de stat. Ea constituie chiar și în zilele noastre fondul filosofiei politice a poporului american. Declarația de Independență s-a compus, în principal, dintr-o trecere în revistă a plângerilor formulate de colonii împotriva Angliei, dar a marcat, de asemenea, o dată importantă în istoria universală. Înainte de Declarația Drepturilor Omului și Cetățeanului și pentru prima oară în lume o națiune a proclamat solemn o serie de principii fundamentale. (...) Revoluția Americană a anunțat astfel și a anticipat toate mișcările de independență colonială. Ea a sădit în mentalitatea americană reflexul anticolonialist. (...) Pe de altă parte, s-a aflat la originea valului revoluționar care, reluat și amplificat de Revoluția Franceză, a înlăturat, de-a lungul epocilor, toate regimurile constituite până la Revoluția din 1917.”

(Rene Remond, Istoria Statelor Unite ale Americii)

B. „Cauzele interne pe termen lung ale Revoluției Franceze pot fi urmărite în contextul ascensiunii monarhiei la dimensiunea ei absolutistă și al crizei acesteia după eșecul pretențiilor hegemonice europene (1713/1714). (...) Marii nobilimi i-a fost interzisă (...) activitatea economică directă, ca fiind contrară rangului. Ludovic al XIV-lea a lipsit-o și de ultimele funcții sociale, legate de rolul tradițional de clasă conducătoare la nivel regional. El a obligat astfel nobilimea să fie prezentă în permanență la curtea regală, făcând-o complet dependentă de rege: nobilimea a devenit aproape parazitară - ea a avut doar privilegii, fără a desfășura o activitate corespunzătoare (administrativă sau de altă natură) pentru societate.(...)”

Printre premisele europene ale Revoluției Franceze s-a numărat acumularea primară de capital și începuturile industrializării, prelungirea unor efecte negative ale Contrareforme, Revoluția Engleză (1640-1660, 1688/1689), Iluminismul și raționalismul, războaiele hegemonice europene și, în ultimă instanță, efectele inverse ale republicanismului american asupra Franței absolutiste. (...)”

Revoluția Glorioasă (1688/1689) și-a pus amprenta (asupra Franței) prin vocația sa constituționalistă, care prin idealizarea de către intelectualii francezi (Voltaire, Montesquieu) a evoluat către iluminismul politic. Iluminismul nu a susținut sub nici o formă revoluția sau republica, însă prin critica dezvoltată la adresa monarhiei absolute a deschis calea, în ultimă instanță, chiar prin Rousseau teoriei contractului social.”

(Imanuel Geiss, Istoria lumii. Din preistorie până în anul 2000)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Selectați, din sursa A, două argumente, care susțin influența exercitată de Revoluția Americană asupra organizării politice ulterioare. 6 puncte
2. Menționați, pe baza sursei B, două cauze sociale interne ale Revoluției Franceze. 8 puncte
3. Formulați o opinie referitoare la elementele de continuitate între Revoluția Engleză-Iluminism-Revoluția Franceză și selectați ca argumente două informații din sursa B. 8 puncte
4. Formulați o opinie referitoare la *Declarația de Independență* și selectați ca argumente două informații din sursa A. 8 puncte
5. Prezentați o deosebire dintre consecințele sociale ale Revoluției Americane și respectiv, ale Revoluției Franceze. 5 puncte
6. Prezentați o asemănare între organizarea politică a S.U.A. și a Angliei din secolul al XVIII-lea, în afara celor la care se referă sursele A și B. 5 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză referitoare la **Europa în contextul relațiilor internaționale din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două consecințe ale Congresului de la Viena în evoluția relațiilor internaționale din Europa Occidentală în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- precizarea unui fapt istoric referitor la Problema Orientală în perioada 1800-1840 și menționarea a două consecințe ale acestuia pentru organizarea politică a Principatelor Române;
- prezentarea unei deosebiri și a unei asemănări între faptele istorice desfășurate în anul 1848 în spațiul românesc, respectiv în Europa Occidentală;
- prezentarea unei consecințe a constituirii statelor naționale asupra relațiilor internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- menționarea unei consecințe a constituirii statelor multinaționale pentru evoluția relațiilor internaționale de la începutul secolului al XX-lea;
- formularea unei opinii referitoare la acțiunile regimurilor democratice în cadrul relațiilor internaționale în perioada interbelică și susținerea acesteia prin două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.